

สมศ. จับมือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สร้างรูปแบบการประกันคุณภาพภายนอกเชิงพื้นที่ ปักหมุดยกระดับคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด อบท.

นำเสนอเมื่อ : 25 ก.ย. 2568

สมศ. และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผันกำลังยกระดับคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยแนวคิดการประกันคุณภาพภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้วยการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมแบบ Cluster-Based Assessment ในลักษณะ กลุ่มพื้นที่ตำบลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มุ่งเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการทรัพยากร เปรียบเทียบผลในเชิงระบบ และสร้างคุณภาพการศึกษาปฐมวัยในระดับท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. โดย ศาสตราจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์ ผู้อำนวยการ สมศ. พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร ได้ประชุมเชิงนโยบายร่วมกับ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) โดยนายสุพล เจริญภูมิ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และคณะผู้บริหารหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบท.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ซึ่งมีแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้วยการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมรูปแบบ Cluster-Based Assessment ในลักษณะ กลุ่มพื้นที่ตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ศาสตราจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. กล่าวว่า สำหรับแนวคิดการประกันคุณภาพภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้วยการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมแบบ Cluster-Based Assessment มีเป้าหมายเพื่อปรับรูปแบบการประเมินจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรายแห่ง ไปสู่การประเมินในลักษณะ “กลุ่มพื้นที่ตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบ Cluster” ผลการประเมินและข้อเสนอแนะจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ ลดความซ้ำซ้อนในการลงพื้นที่ของผู้ประเมินภายนอก สามารถเปรียบเทียบผลการประเมินระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเดียวกัน เพื่อนำไปสู่การยกระดับในการพัฒนาเชิงระบบและสร้างมาตรฐานคุณภาพที่เข้มแข็งให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในระดับท้องถิ่น ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในสังคม

แนวทางการประกันคุณภาพภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รูปแบบใหม่มีความแตกต่างจากการประเมินรูปแบบเดิม ด้วยการจัดกลุ่มศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกลุ่มละ 3-5 แห่ง เพื่อเข้ารับการตรวจเยี่ยมพร้อมกัน 2-3 วัน โดยมีผู้ประเมินภายนอกอย่างน้อย 2 คน วิเคราะห์ SAR ของทุกศูนย์ พร้อมประชุมออนไลน์กับผู้บริหารท้องถิ่นและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อสรุปผลการตรวจเยี่ยม การลงพื้นที่ประเมินแต่ละแห่ง ตลอดจนสรุปผลตรวจอย่างเป็นคลัสเตอร์ เพื่อให้ได้บทสรุปเชิงระบบ และขอค้นพบที่สามารถต่อยอดเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) สำหรับใช้เป็นฐานข้อมูลเปรียบเทียบคุณภาพในพื้นที่เดียวกันได้อย่างเป็นรูปธรรม โดย สมศ. และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีแผนการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จะครอบคลุมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 11,219 แห่ง ในรูปแบบคลัสเตอร์

โดยจัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกลุ่มละ 3-5 แห่ง รวมกว่า 3,039 คลัสเตอร์

สมศ. มองว่าแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้วยการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมแบบ Cluster-Based Assessment นี้จะเป็นประโยชน์กับทุกฝ่าย จุดสำคัญคือการยกระดับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยผู้ที่เกี่ยวข้องจะสามารถตั้งคำถามและพิจารณาอย่างรอบด้าน และช่วยให้การประเมินคุณภาพภายนอกมีความรวดเร็วขึ้น จะเห็นภาพรวมในลักษณะพื้นที่ที่ต่ำบ่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่วยให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มองเห็นทั้งมิติระดับจังหวัดและแนวทางพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น

นายสุรพล เจริญภูมิ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในการส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน การสร้างรากฐานการศึกษา และการแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง ดังนั้นกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงเห็นถึงความสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในฐานะเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินงานได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน ผ่านการจัดทำหลักสูตร แนวปฏิบัติ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาเด็กปฐมวัยในระดับต่างๆ

ดังนั้นเพื่อให้เกิดคุณภาพและการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นถึงความจำเป็นต้องมีแนวทางการประกันคุณภาพที่เหมาะสม ซึ่งการประชุมกับ สมศ. ในครั้งนี้เพื่อหารือถึงแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้วยการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมแบบ Cluster-Based Assessment ในการกำหนดจุดยืน ตลอดจนบูรณาการข้อมูลผลการประกันคุณภาพภายนอกจาก สมศ. เพื่อกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อีกประเด็นที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้ความสำคัญคือ การจัดสรรภาระงานของการตรวจประเมินที่แม้มียกข้อเสนอลดลง เพื่อลดภาระและความซ้ำซ้อน แต่มีข้อห่วงใยว่าหากไม่มีเกณฑ์หรือข้อกำหนดที่รัดกุม อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการประเมินและมาตรฐานที่ตั้งไว้ได้ โดยที่ประชุมเห็นตรงกันว่าจำเป็นต้องหาจุดสมดุลระหว่างการลดภาระงานกับการรักษาคุณภาพในการประเมินคุณภาพ เพื่อให้ผลการประเมินคุณภาพสามารถสะท้อนภาพรวมได้อย่างถูกต้อง และเป็นข้อมูลที่หน่วยงานสามารถนำไปใช้พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไปได้จริง การประชุมครั้งนี้จึงนับเป็นก้าวสำคัญในการสร้างความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อยกระดับคุณภาพ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐานที่เข้มแข็งและนำผลการประเมินไปสู่การพัฒนาที่เป็นรูปธรรมต่อไป

#สมศ. #ประเมินคุณภาพภายนอก

สื่อมวลชนต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ บริษัท อินทิเกรเต็ด คอมมูนิเคชั่น จำกัด โทร. 0 2354 3588 www.incom.co.th

พิมพลดา วรชาติทวีชัย โทร. 093 326 5359 Email: pimlada@incom.co.th